

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Mijn Pensioen

Pensioen is meer!

Oktober / november 2015

Onderwerpen van vandaag

- **Mijn Pensioen (1)**
 - Hoe ziet mijn pensioen eruit?
 - **Mijn Pensioenfonds (2)**
 - Jaarverslag 2014
 - Hoe is het pensioenfonds georganiseerd?
 - **Meer weten (3)**
 - Verdieping oa. contract met NN en NFTK
 - **Persoonlijke vragen aan bestuursleden en pensioenbureau (4)**
- Ongeveer 30 minuten per onderwerp

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Multi-opf pensioenfonds HaskoningDHV

- Fusie van **pensioenfonds Haskoning** met **pensioenfonds DHV** tot één multi-opf per 1 januari 2015
- Hoewel één pensioenfonds, administratief en juridisch gescheiden vermogens (compartiment Haskoning en compartiment DHV)
- Opstap naar één pensioenfonds
- Doelstelling:
Wij zijn een betrouwbaar en klantgericht ondernemingspensioenfonds dat dicht bij zijn (gewezen) deelnemers en gepensioneerden staat en een betaalbaar en voor zover mogelijk waardevast pensioen voor hen verzorgt.

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

3

Waar kan ik terecht?

- Compartiment DHV
 - Oud deelnemers pensioenfonds DHV
 - Nieuwe medewerkers HaskoningDHV vanaf 1 januari 2015
 - **Pensioenbureau in Amersfoort**
- Compartiment Haskoning
 - Oud deelnemers pensioenfonds Haskoning
 - Opgebouwd pensioen **t/m 31 december 2014: AZL**
 - Nieuwe opbouw vanaf **1 januari 2015: Pensioenbureau in Amersfoort**

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Mijn Pensioen (1)

- Pensioen is meer; wat zit er in mijn pensioenregeling?
- Tot wanneer moet ik werken?
 - Keuzes in de pensioenregeling
- Toeslagverlening/indexatie, hoe zit dat?
- Wat staat er op mijn Pensioenoverzicht?

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Pensioen is meer; wat zit er in nieuwe mijn pensioenregeling 2015?

- Ouderdomspensioen
 - Vanaf 67 jaar, levenslang, Opbouw 1,875% per jaar
- Partnerpensioen
 - Vanaf overlijden, dan levenslang
 - 70% van het te bereiken ouderdomspensioen, opbouwsysteem
 - Tijdelijke partnerpensioen, tussen € 8.897 en € 10.000, risicodekking
- Wezenpensioen
 - 14% van het te bereiken ouderdomspensioen
- Arbeidsongeschiktheid
 - Voorzetting pensioenopbouw
 - Arbeidsongeschiktheidspensioen, aanvulling bovenop WIA

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Pensioenpremie

- Werknemersdeel 8,2% pensioengrondslag beide compartimenten
- Premiebijdrage totaal (werkgever en werknemers samen)
- 28,1% pensioengrondslag compartiment DHV
- 25,9% pensioengrondslag compartiment Haskoning

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Tot wanneer moet ik werken?

- **Keuzevrijheid en maatwerk**
- Pensioenrichtleeftijd is 67 jaar maar ander moment kan ook, bijvoorbeeld AOW leeftijd.
- Eerder of later met pensioen kan
 - Eerder met pensioen – pensioen wordt lager over een langere periode
 - Later met pensioen – pensioen wordt hoger over een kortere periode
- **Starten met hoger ouderdomspensioen (hoog/laag)**
 - Gedurende 5 of 10 jaar een hoger pensioen
 - daarna levenslang een lager pensioen

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Toeslagverlening/indexatie, hoe zit dat?

- Voor actieve deelnemers streven om pensioen te verhogen met ontwikkeling **lonen** tenzij prijs hoger is
- Voor pensioengerechtigden en slapers streven om pensioen te verhogen met ontwikkeling **prijzen**
- **Voorwaardelijke verhoging**
 - Toeslagdrempel
 - Financiële ruimte van het compartiment
 - Toeslag wordt geen premie voor betaald, moet uit rendement komen
 - Indexatie 'nu' moet ook in de toekomst mogelijk zijn
 - Voor compartiment DHV zal het nog aantal jaren duren voordat geïndexeerd kan worden

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Toeslag/indexatie compartiment Haskoning per 1 april 2015

- Toeslag actieven 0,62% (58% van loonindex)
- Toeslag gepensioneerden en slapers 0,22% (58% van prijsindex)
- Dit is de maximale toeslag die het bestuur mag verlenen onder de nieuwe regelgeving.
- Maar bestuur is het niet eens met wijze waarop DNB de wet uitlegt. Mocht DNB het met het bestuur eens zijn dan wordt de toeslag verhoogd naar:
 - 1,06% voor actieven (loonindex)
 - 0,38% voor gepensioneerden en slapers (prijsindex)
- Moment van uitkeren nog onbekend, afhankelijk van discussie met DNB en afronding NN contract

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Pensioenoverzicht

- In 2015 verschillende pensioenopgaven
- Compartiment DHV – pensioenbureau
 - 1 opgave zoals gebruikelijk (opgebouwd en te bereiken pensioen)
- Compartiment Haskoning
 - 2 op elkaar aansluitende opgaven:
 - opgebouwd tot 1/1/2015 zonder te bereiken pensioen vanuit AZL **en**
 - vanaf 1/1/2015 met te bereiken pensioen conform nieuwe pensioenregeling vanuit Pensioenbureau

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Pensioenoverzicht compartiment DHV (Pensioenbureau)

Bij pensionering

Opgebouwd pensioen per 1 januari 2015		
U ontvangt		
vanaf 67 jaar zolang u leeft ouderdomspensioen	€	16.276
Te bereiken pensioen		
Als u uw huidige dienstverband voortzet tot uw AOW-leeftijd ontvangt u		
vanaf 67 jaar zolang u leeft ouderdomspensioen	€	21.350

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Pensioenoverzicht compartiment Haskoning

■ Ouderdomspensioen t/m 31 december 2014 (AZL)

Opgebouwd pensioen per 31 december 2014

U ontvangt
vanaf 65 jaar zolang u leeft

€ 13.865,97

■ Ouderdomspensioen vanaf 1 januari 2015 (Pensioenbureau)

Bij pensionering

Opgebouwd pensioen per 1 januari 2015

U ontvangt
vanaf 67 jaar zolang u leeft ouderdomspensioen

€ 0

Te bereiken pensioen

Als u uw huidige dienstverband voortzet tot uw AOW-leeftijd ontvangt u
vanaf 67 jaar zolang u leeft ouderdomspensioen

€ 18.511

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

mijn.pensioenoverzicht.nl

Welkom op Mijnpensioenoverzicht.nl

U vindt op deze site het antwoord op de volgende vragen:

- Hoeveel AOW en pensioen heb ik opgebouwd?
- Wat is mijn te bereiken pensioen?
- Wat krijgen mijn nabestaanden als ik overlijdt?
- Welke gebeurtenissen zijn van invloed op mijn pensioen?

Wat u niet ziet op Mijnpensioenoverzicht.nl:

- De AOW en het pensioen dat u al ontvangt.

Website van

Deze website
pensioengege-
Log eerst in
levenssituat
Heeft u vraag
Servicedesk

Verhoorline #

- Opgave van AOW en pensioen
- Verschillende werkgevers

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Mijn Pensioen

- *Vragen over jouw pensioen?*

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Mijn Pensioenfonds

- Multi-opf
- Het bestuur
- Jaarverslag 2014

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Johan Krijgsman

Lid dagelijks bestuur,
Voorzitter BAC
Compartiment DHV

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Hedwig Peters

Bestuurslid
Voorzitter RAC

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

John Tummers

Bestuurslid
Compartiment DHV

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Alexander Crena de longh

Aspirant bestuurslid
Compartiment DHV

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Het verantwoordingsorgaan

- Vertegenwoordigers van
 - Actieve deelnemers
 - Pensioengerechtigden
 - Werkgever
 - Uit compartiment SPH en SPDHV
- Geeft oordeel over gevoerde beleid
- Adviseert het bestuur
- Draagt de onafhankelijke en deskundige leden voor van de visitatiecommissie
- Kandidaatsstelling voor nieuwe Verantwoordingsorgaan gesloten
- Verkiezingen compartiment werknemers DHV?

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Pensioenbureau

- Voert de pensioenregeling uit
 - neemt de telefoon op en beantwoordt jullie vragen
 - pensioenadministratie
 - uitkeringen
 - communicatie
 - beheer van beleggingen
 - administratie en jaarverslag
 - ondersteuning van bestuur
- pensioenfonds@rhdhv.com of 088 - 348 2190
- “Oude” Haskoning pensioenen via AZL
pf-haskoning@azl.eu of 045-576 3684

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Pensioenbureau

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Jaarverslag 2014

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Jaarverslag 2014

- Eén verslag, bestaat uit drie delen
 - Bestuursverslag multi-opf HaskoningDHV
 - Jaarverslag (oud) pensioenfonds Haskoning
 - Jaarverslag (oud) pensioenfonds DHV
- Downloaden vanaf de website

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Wetenswaardigheden jaarverslag

- Ontwikkeling dekkingsgraad
- Uitvoeringskosten
- Beleggingsbeleid en resultaat

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Ontwikkeling dekkingsgraad

Pensioenfonds DHV

■ dekkingsgraad 1-1-2014		108 %
■ lagere rekenrente	-17 %	
■ rendement	+15 %	
■ <u>overig</u>	-1 %	
■ dekkingsgraad 31-12-2014		105 %

Pensioenfonds Haskoning

■ dekkingsgraad 1-1-2014		120 %
■ lagere rekenrente	0 %	
■ rendement	0 %	
■ <u>overig</u>	-1 %	
■ dekkingsgraad 31-12-2014		119 %

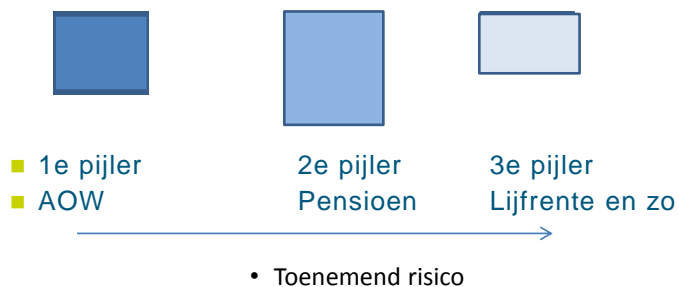
Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Uitvoeringskosten 2015

- In 2015 nagekomen kosten van de fusie
- Kosten implementeren nieuwe FTK per 1-1-2015
- Synergie effecten fusie naar verwachting in 2016 merkbaar

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Wat is het doel van beleggen voor jouw pensioen?

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Beleggingsbeleid: 11 investment beliefs

- Beleid is gelijk voor beide Compartimenten.
- Belangrijkste investment beliefs
 - 1. beleggingsmix is belangrijkste keuze
 - 2. keep it simple!
 - 8. geen tactische allocatie / geen timing
 - 9. volg de markt
 - 10. houd kosten laag

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Beleggingsbeleid: beleggingsmix

Dit is gebaseerd op een scenariostudie (ALM) waarbij de verwachte rendementen worden afgezet tegenover de verplichtingenstructuur

Compartiment DHV 2014 en 2015

■ vastrentend / zakelijk 45% / 55%

Compartiment Haskoning 2014

Nationale-Nederlanden
■ vastrentend / zakelijk 70% / 30%

Compartiment Haskoning 2015

Nationale-Nederlanden
■ vastrentend / zakelijk 70% / 30%

nieuwe opbouw
■ vastrentend / zakelijk 45% / 55%

reserve
■ vastrentend / zakelijk 55% / 45%

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Beleggingsbeleid: rendement

2014

Compartiment DHV 17,0%
 ■ benchmark 16,4%

Compartiment Haskoning
 ■ Nationale-Nederlanden
 ■ Overrendement € 11,2 miljoen

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Mijn Pensioenfonds

■ Vragen over ons pensioenfonds?

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Verdieping

- Multi-opf, juridische scheiding van de compartimenten
- Overeenkomst met Nationale-Nederlanden
- nFTK, herstelplan compartiment DHV
- Fondsdocumenten

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Contract Nationale-Nederlanden

- Alleen voor compartiment SPH
- Garantiecontract:
 - NN garandeert uitkeringen
 - Wel of geen overrentedeling
- Contract niet verlengd
 - Opbouw tot en met 31 december 2014
 - Opbouw vanaf 1 januari 2015 in eigen beheer
- In gesprek over afwikkeling overeenkomst
 - in eigen beheer overnemen of blijft achter? En hoe blijft het achter?

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

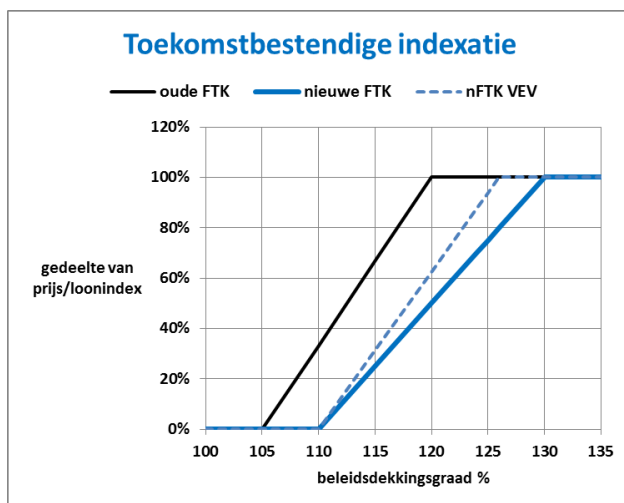
34

Pensioenakkoord en nFTK

- Nieuw FTK 2015 met streven naar meer stabiliteit:
 - Risicobuffer hoger: Compartiment DHV 125%, Compartiment Haskoning 126%
 - Indexeren later en gelijkmatiger: vanaf 110% en 'toekomstbestendig'
 - Korten: tijd nemen en dempen:
 - Bij onderdekking: eerste 5 jaar niet korten, pas in 6e jaar
 - Bij reservetekort: naar verwacht binnen 10 jaar herstel risicobuffer
 - Rekenrente verplichtingen lager: UFR2015 daalt, waarde verplichtingen stijgt, dekkingsgraad daalt (circa -3%)

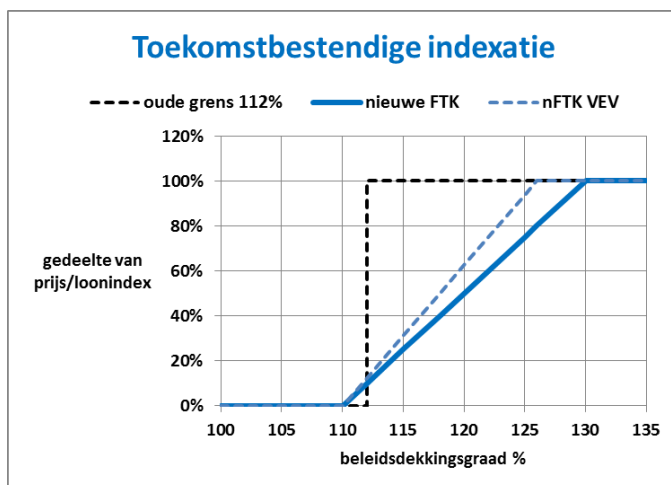
Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Indexatiebeleid oud-nieuw SPDHV

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

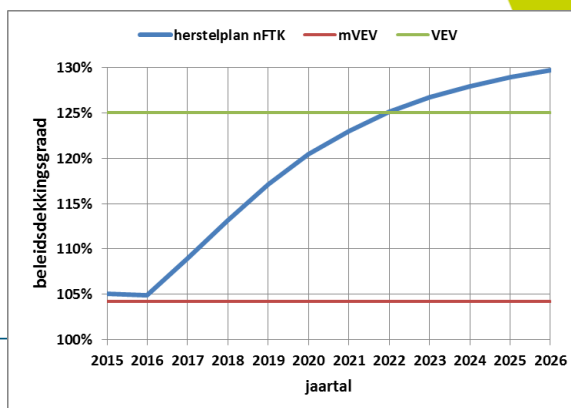
Indexatiebeleid oud-nieuw SPH

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Herstelplan Compartment DHV

- Uitvoeren regulier beleid
- Verwachting:
 - Vereist eigen vermogen binnen 10 jaar
 - Geen verlaging pensioen nodig om te kunnen herstellen

fondsdocumenten

- Pensioenreglement
- Beleid opgeschreven in ABTN
- Herstelplan 2015
- Financieel crisisplan
 - Welke maatregelen mogelijk in slecht weer
- Alle documenten te vinden op de website

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV

Slot

- Dank voor jullie aandacht en belangstelling.
- Wij blijven nog even om uw vragen te beantwoorden.

Stichting Pensioenfonds HaskoningDHV